

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 27. ledna 2010 (01.02)
(OR. en)**

5573/10

LIMITE

**SOC 36
JAI 69
COHOM 11**

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Pracovní skupina pro sociální otázky
Datum:	2. února 2010
Předmět:	Vymýcení násilí páchaného na ženách v Evropské unii – návrh závěrů Rady

V návaznosti na zasedání Pracovní skupiny pro sociální otázky ze dne 21. ledna 2010 naleznou delegace v příloze návrh souboru závěrů o vymýcení násilí páchaného na ženách v Evropské unii upravený předsednictvím s ohledem na toto jednání.

Změny oproti předchozímu znění (dokument 5114/10) jsou vyznačeny **tučně** (nebo **tučně a podtrženy**) a vypuštěný text je označen znaky „[...]“.

Všechny delegace si ponechaly výhradu obecného přezkumu na celý text i na veškeré nové návrhy až do zasedání dne 2. února 2010.

HU a PT vznesly výhradu jazykového přezkumu.

RADA EVROPSKÉ UNIE

PŘIPOMÍNÁJÍC:

1. článek 2 Smlouvy o Evropské unii, který uvádí, že Unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, rovnosti a dodržování lidských práv a že tyto hodnoty jsou společné členským státům ve společnosti vyznačující se pluralismem, nepřipustností diskriminace, tolerancí, spravedlností, solidaritou a rovností žen a mužů;
2. článek 8 Smlouvy o fungování Evropské unie, jenž stanoví, že při všech svých činnostech usiluje Unie o odstranění nerovností a podporuje rovné zacházení pro muže a ženy; a prohlášení č. 19 k článku 8, podle nějž bude Unie v rámci svého celkového úsilí o odstranění nerovnosti mezi ženami a muži usilovat ve svých různých politikách o boj proti veškerým formám domácího násilí a členské státy by měly přijmout veškerá nezbytná opatření pro předcházení těmto trestným činům a jejich trestání, jakož i pro podporu a ochranu obětí;
3. závěry předsednictví o násilí proti ženám přijaté Radou dne 7. března 2002¹, v nichž členské státy vyjádřily přesvědčení, že je nezbytné přijmout opatření a stanovit vhodné ukazatele s cílem předcházet násilí proti ženám a vymýtit je, a to v souladu s Pekingskou akční platformou;
4. závěry Rady o přezkumu provádění Pekingské akční platformy, které přijala Rada dne 21. října 2002² a které stanovily ukazatele týkající se domácího násilí proti ženám;
5. závěry Rady o sexuálním obtěžování na pracovišti přijaté Radou dne 6. prosince 2004³; [...]

¹ Dokument 6994/02.

² Dokument 14578/02.

³ Dokument 15202/04.

5a (nový) závěry ministerské konference „Odlišnost a účast: otázka rovnosti žen a mužů“

pořádané v Rotterdamu ve dnech 6. a 7. července 2004, v nichž byla zdůrazněna potřeba neustálého rozvíjení, přijímání a plného provádění zákonů a dalších vhodných opatření, např. politik a výchovných programů s cílem odstranit škodlivé zvyky nebo tradiční praktiky, včetně mrzačení ženských genitálií, předčasných a nucených sňatků a tzv. zločinů ve jménu cti, jež představují porušení lidských práv žen a dívek a jsou pro ženy překážkou k tomu, by mohly plně užívat svých lidských práv a základních svobod;

6. usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. června 1986 o násilí na ženách, usnesení ze dne 16. září 1993 o obchodování se ženami, usnesení ze dne 16. září 1997 o potřebě zahájit v celé Evropské unii kampaň za nulovou toleranci násilí páchaného na ženách, usnesení ze dne 20. září 2001 o mrzačení ženských genitálií, usnesení ze dne 2. února 2006 o současném stavu boje proti násilí páchanému na ženách a o případných budoucích krocích a usnesení ze dne 24. března 2009 o boji proti mrzačení ženských pohlavních orgánů v EU;
7. usnesení Evropského parlamentu **ze dne 26. listopadu 2009** o odstranění násilí páchaného na ženách, [...] v němž **vyzývá členské státy, aby uznaly sexuální násilí na ženách a znásilnění za trestný čin v případech, došlo-li k nim proti vůli oběti, a aby zajistily automatické stíhání takovýchto činů; [...] vyzývá členské státy, aby přijaly [...] náležitá [...] opatření k zastavení mrzačení ženských genitálií; naléhavě vyzývá Radu a Komisi, aby vytvořily jasný právní základ pro boj proti všem formám násilí páchaného na ženách; a [...]** vyzývá Komisi, aby vypracovala soudržnější plán politiky EU **pro boj proti násilí páchanému na ženách; [...]**
8. usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. listopadu 2009 o Stockholmském programu, v němž se EU vyzývá k předložení směrnice a evropského akčního plánu týkajících se násilí na ženách, které se zaměří na předcházení násilí, ochranu obětí a trestní stíhání pachatelů; španělské předsednictví v roce 2010 a následující předsednictví se vyzývají, aby usilovaly o pokrok v otázce evropského ochranného příkazu a Evropská agentura pro základní práva, aby shromáždila a zveřejnila spolehlivé a srovnatelné statistické údaje o všech důvodech diskriminace, včetně komparativních údajů o násilí páchaném na ženách v Evropské unii;

8a (nový) rámcové rozhodnutí Rady ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v trestním řízení;

9. rámcové rozhodnutí Rady ze dne 19. července 2002 o boji proti obchodování s lidmi;

9a (nový) směrnici Rady 2004/80/ES ze dne 29. dubna 2004 o odškodňování obětí trestných činů, jež stanoví systém spolupráce pro usnadnění přístupu obětí trestných činů k odškodnění v přeshraničních situacích;

10. plán Evropské komise pro dosažení rovného postavení žen a mužů (2006-2010), v němž je **vymýcení [...] násilí páchaného na ženách** označeno za jednu ze šesti prioritních oblastí, na něž se mají zaměřit opatření EU v oblasti rovnosti žen a mužů;
11. program DAPHNE III na období let 2007-2013 pro předcházení násilí páchanému na dětech, mladých lidech a ženách a jeho potírání a pro ochranu obětí a ohrožených skupin, který je součástí obecného programu „Základní práva a spravedlnost“;
12. Stockholmský program schválený Evropskou radou na zasedání konaném ve dnech 10. a 11. prosince 2009, v němž se stanovují priority pro příštích pět let v oblasti svobody, bezpečnosti a práva a zřizuje se rámec pro řešení četných problémů souvisejících s násilím páchaným na ženách;
13. zřízení Evropského institutu pro rovnost žen a mužů v prosinci roku 2006, jehož všeobecným posláním je poskytovat technickou podporu v oblasti rovnosti žen a mužů shromažďováním, [...] analyzováním **a šířením objektivních, porovnatelných a spolehlivých** informací, zvyšovat **občanské** povědomí a vytvářet, **analyzovat, hodnotit a šířit metodologické nástroje za účelem podpory integrace [...] rovnosti žen a mužů do všech politik Společenství o rovnosti a na ně navazujících vnitrostátních politik;**
14. zřízení Agentury Evropské unie pro základní práva dne 15. února 2007, jejíž jednou z oblastí působnosti je rovnost žen a mužů jakožto zásadní prvek ochrany lidských práv;

14a (nový) „hlavní směry EU týkající se násilí páchaného na ženách a boje proti všem formám diskriminace žen“⁴, přijaté Radou dne 8. prosince 2008;

14b (nový) Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (1959) a protokol této úmluvy, Evropskou úmluvu o odškodňování obětí násilných trestných činů (1983); Úmluvu Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi (2005);

14c (nový) Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW, 1979); prohlášení Valného shromáždění OSN o odstranění násilí na ženách přijaté dne 20. prosince 1993; rezoluci Rady bezpečnosti OSN 1325 (2000) a 1820 (2008) o ženách, míru a bezpečnosti.

BEROUCÉ V ÚVAHU, ŽE:

15. násilí páchané na ženách je porušováním lidských práv, konkrétněji základního práva na život, bezpečnost, svobodu, důstojnost a fyzickou a emocionální nedotknutelnost, a nesmí být tudíž vládami přehlíženo;

15a (nový) by měla být zajištěna soudržnost a koordinace mezi vnitřní a vnější politikou EU zabývající se násilím na ženách v souvislosti s prováděním „hlavních směrů EU týkajících se násilí páchaného na ženách a boje proti všem formám diskriminace žen;

15b (nový) násilím na ženách se rozumí jakýkoli násilný čin namířený proti ženám, jehož výsledkem je nebo může být fyzická, sexuální nebo psychologická újma či utrpení žen, včetně hrozeb takových činů, nátlaku nebo svévolného zbavení svobody, ať už ve veřejném, nebo soukromém životě⁵;

⁴ Dokument 16173/08 + COR 1.

⁵ Deklarace Valného shromáždění OSN o odstranění násilí na ženách přijaté dne 20. prosince 1993.

16. Násilí páchané na ženách je [...] **znepokojujícím** projevem **dlouhodobě nerovných mocenských vztahů** mužů a žen, který působí negativně nejen na ženy, ale i na celou společnost, **pročež je nutné okamžitě jednat**;
17. K vymýcení násilí páchaného na ženách je nezbytné, aby veřejné orgány, instituce a společnost obecně podnikly společná opatření a přijaly ucelený a multidisciplinární přístup;
- 17a (nový) občanská společnost, zejména ženská sdružení a nevládní organizace, hrají důležitou roli ve snaze o boj proti všem formám násilí na ženách;**
18. **pro boj proti násilí páchanému na ženách je nutná aktivní účast mužů i přijetí nového konceptu mužství s ohledem na odbourání přijatých stereotypů a rolí mužů a žen a za účelem podpory vztahů založených na klidu, respektu, rovnosti a demokratických hodnotách;**
19. Evropská unie **dosud nepřijala** [...] žádný **komplexní** právně závazný nástroj na ochranu žen před násilím **a na stíhání pachatelů takového násilí;**
20. členské státy jsou stranami mezinárodních dohod vypracovaných v rámci Organizace spojených národů a Rady Evropy, které [...] **stanoví** řadu povinností, zejména včetně povinnosti učinit konkrétní kroky k vymýcení všech forem násilí páchaného na ženách.

VÍTÁ trvalé [...] odhodlání Evropské komise provádět aktivnější politiku v boji proti násilí [...] **páchanému na ženách, včetně obchodu se ženami a dívkami a mrzačení ženských pohlavních orgánů,** zejména pokud jde o společenské povědomí a **finanční** podporu činnostem, projektům a výzkumu na místní, [...] evropské **a mezinárodní úrovni,** a to **i pokud jde o třetí země.**

VÍTÁ chystanou studii Evropské komise o proveditelnosti harmonizace legislativy o boji proti násilí na ženách a dětech, jež přezkoumá legislativu členských států a možnost stanovení minimálních standardů a základních opatření pro vymýcení tohoto násilí.

NALÉHAVĚ VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY:

21. [...] **vyvinuly vnitrostátní strategie, s jejichž pomocí by se souhrnným způsobem řešil [...] problém násilí na ženách, a které by [...] byly založeny na celoevropském vedení a výměně osvědčených postupů a koordinaci;**
22. [...] **(Viz bod 31a)**
23. věnovaly [...] **vhodné prostředky na předcházení násilí páchaného na ženách a boj proti němu; aktivně se podílely na předcházení násilí; a podporovaly osvětu a poradenské struktury na školách;**
24. zjistily nedostatky v ochraně žen, které jsou obětmi jakékoli formy násilí, **včetně násilí a útaku ve jménu tzv. cti; a zajistily, aby nedocházelo k ospravedlňování násilí na základě zvyků, tradic či náboženských hodnot;**
25. **poskytly obětem pomoc [...] a [...] ochranu, včetně –v příslušných případech – práva na informace, [...] sociální, lékařské a psychologické pomoci, pomoci při hledání zaměstnání, [...] a v rámci možností dávek sociálního zabezpečení a právní pomoci⁶;**
26. zajistily, aby násilí páchané na ženách bylo [...] zákonem **zakázáno** a jejich pachatelé **stíháni před soudem v souladu s vnitrostátními právními předpisy;**

⁶ LT a MT vznesly výhradu přezkumu tohoto bodu.

27. podporovaly **určení, poskytování a koordinaci [...] procesů** nemocniční a zdravotní péče ženám, které se staly oběťmi násilí, **včetně** soudně-lékařských prohlídek;
28. **zajistily brzkou identifikaci, bezpodmínečnou pomoc a podporu všem obětem obchodování s lidmi včetně státních příslušníků třetích zemí a občanů EU; zejména zajistily, aby byl státním příslušníkům třetích zemí poskytnut čas na rozmyšlenou a povolení k pobytu v souladu se směrnicí 2004/81/ES nebo aby jim byl umožněn bezpečný návrat do země původu, přejí-li si to;**
29. zajistily ochranu a podporu nezletilých osob žijících v prostředí, kde jsou ženy vystavovány násilí;
30. podpořily kladný výsledek jednání o návrhu úmluvy Rady Evropy o předcházení násilí páchanému na ženách a domácímu násilí a boji proti němu;
- 30a (původně bod 36) stanovily společná kritéria pro programy preventivní intervence a léčby potenciálních a skutečných pachatelů [...] násilí na ženách, včetně bezpečnostních a etických kritérií a kritérií jakosti.**

VYZÝVA KOMISI A ČLENSKÉ STÁTY, ABY:

31. [...] (Viz bod 34 písm. a)

31a (nový) (původně bod 22) pokračovaly ve svém úsilí na podporu provádění „hlavních směrů EU týkajících se násilí páchaného na ženách a boje proti všem formám diskriminace žen“.⁷;

32. [...] (Viz bod 34 písm. a)

33. [...] (Viz bod 34 písm. b)

⁷ MT vznesla výhradu přezkumu k tomuto bodu.

34. vytvořily v rámci Evropské agentury pro základní práva **nebo Evropského institutu pro rovnost žen a mužů** [...] Evropskou observatoř⁸ [...] pro násilí **páchané na ženách** za účelem **systematického získávání znalostí, aby členským státům umožnily provádět a hodnotit opatření a politiky. Hlavními úkoly observatoře bude:**
- a) **(původně body 31 a 32)** zajišťovat shromažďování souhrnných, srovnatelných a reprezentativních údajů o [...] násilí **páchaném na ženách** za použití normalizovaných ukazatelů, metodiky a nástrojů [...] a vycházet přitom z [...] ukazatelů připravených [...] EU v souvislosti s opatřeními navazujícími na Pekingskou akční platformu⁹;
 - b) **(původně bod 33)** shromažďovat a vzájemně si vyměňovat osvědčené postupy pro akce zaměřené na předcházení násilí páchanému na ženách a **ochranu obětí [...] a stíhání pachatelů;**
 - c) **(nové) analyzovat a šířit informace;**
35. prováděly kampaně zaměřené na zvyšování povědomí, vzdělávání a odbornou přípravu za účelem boje proti diskriminačním kulturním normám a bojovaly proti převládajícím sexistickým stereotypům a sociální stigmatizaci, které násilí páchané na ženách legitimizují a udržují;
36. [...] (Viz bod 30a)
37. [...]
- 37a (nový) zdůrazňovaly zásadní roli a odpovědnost mužů v procesu vymycování násilí páchaného na ženách a zajišťovat, aby strategie, akční plány a jiná opatření byla zaměřena na muže i ženy;**

⁸ Všechny delegace si až do zasedání, které se bude konat dne 2. února 2010, ponechaly výhradu přezkumu.

⁹ MT vznesla výhradu přezkumu.

38. zavedly jednotné a bezplatné celoevropské telefonní číslo (116-), na němž by **členské státy** obětím [...] násilí **páchaného na ženách poskytovaly** informace a pomoc¹⁰;
39. [...] **posílily ochranu obětí násilí páchaného na ženách v Evropské unii**.¹¹.

VYZÝVÁ EVROPSKOU KOMISI, ABY:

40. [...] (Viz bod 41 písm. a)
41. vytvořila [...] **evropskou strategii** předcházení násilí **páchanému na ženách** a boje [...] proti němu **zavedením obecného rámce společných principů a vhodných nástrojů, který by zahrnoval následující priority** [...]:
- a) **(část původního bodu 40) zhodnotit** současný stav problému násilí páchaného na ženách a jeho projevy na evropské úrovni;
 - b) **(nové) identifikovat společné cíle a prostředky k jejich dosažení;**
 - c) **(nové) provést odpovídající opatření k zajištění soudržnosti prováděných politik na úrovni vnitřních i vnějších činností EU;**
 - d) **(nové) evropská strategie vezme v úvahu zvláštní postavení dívek a nejzranitelnějších vrstev a skupin obyvatelstva.**
42. na základě vyhodnocení **proveditelnosti harmonizace legislativy o boji proti** [...] násilí **páchanému na ženách a v souladu se svými pravomocemi, [...] zvážila sestavení návrhu směrnice zaměřené na vymýcení násilí páchaného na ženách**¹²;

¹⁰ Několik delegací požádalo o objasnění. LT, MT a PL vznesly výhradu přezkumu.

¹¹ FI vzneslo výhradu přezkumu.

¹² CZ, MT, AT a FI vznesly výhradu přezkumu.

43 zahájila dlouhodobou celoevropskou osvětovou kampaň odsuzující násilí **páchané na ženách** a vyzdvihující jeho nepříznivý dopad i na nezletilé osoby;

43a (nový) zahrnula vymýcení násilí páchaného na ženách jako jednu z priorit své strategie navazující na plán pro dosažení rovného postavení žen a mužů.
